

Sygn. akt: I C 334/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 stycznia 2016 r.

Sąd Okręgowy w Bielsku-Białej I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSO Jakub Drzastwa
Protokolant:	Małgorzata Drelich

po rozpoznaniu w dniu 22 grudnia 2015 r. w Bielsku-Białej

sprawy z powództwa R. W.

przeciwko (...) Spółdzielni Mieszkaniowej w B.

o uchylenie uchwały

1. oddała powództwo;

2. zasądza od powoda na rzecz pozwanej kwotę zł 197 zł - tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sędzia

Sygn. akt I C 334/15

UZASADNIENIE

R. W. w dniu 29 lipca 2015 r. wniósł przeciwko (...) Spółdzielni Mieszkaniowej w B. pozew domagając się uchylenia lub stwierdzenia nieważności uchwał Walnego Zgromadzenia (...) Spółdzielni Mieszkaniowej w B. odbytego w dniu 20 czerwca 2015 r. nr: (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...) i (...), a także zasądzenia od pozwanej na jego rzecz kosztów postępowania według norm przepisanych.

W uzasadnieniu żądania powód podniósł, że otrzymał jedynie kopię protokołu z obrad Walnego Zgromadzenia (...) (ale bez załączników), a odmówiono mu wydania kopii nagrania audiowizualnego tych obrad, co stanowiło naruszenie § 16 Statutu (...) oraz § 11 pkt 5 Regulaminu obrad Walnego Zgromadzenia. Podniósł dalej, że z protokołu obrad nie wynika, aby głosowanie nad skarżoną uchwałą odbyło się w sposób jawny czyli w sposób, o którym mowa w § 5 Regulaminu obrad Walnego Zgromadzenia (...) oraz § 59 pkt 12 Statutu (...). Zdaniem powoda głosowanie w istocie miało charakter tajny i naruszało tym samym powyższe postanowienia Regulaminu i Statutu. Przez to powód został pozbawiony możliwości sprawowania funkcji kontrolnych polegających na uzyskaniu informacji jak za poszczególnymi rozwiązaniami głosują inni członkowie, którzy kandydują później w wyborach do organów Spółdzielni, a w konsekwencji uniemożliwiło mu to dokonanie wyboru osób na podstawie obiektywnych kryteriów. Ponadto w piśmie procesowym z dnia 9 listopada 2015 r. powód podniósł, że głosowanie przy zastosowaniu systemu elektronicznego uniemożliwiało mu bieżące kontrolowanie, kto jak głosował za poszczególnymi uchwałami, co de facto przesądza o tym, że głosowanie w istocie swojej miało charakter tajny.

W piśmie z dnia 25 sierpnia 2015 r. cofnął jednak powództwo w części, ograniczając się jedynie do żądania uchylecia lub stwierdzenia nieważności uchwały nr (...) Walnego Zgromadzenia (...) Spółdzielni Mieszkaniowej w B. odbytego w dniu 20 czerwca 2015 r. o treści: „Walne Zgromadzenie (...) Spółdzielni Mieszkaniowej w B. postanawia zatwierdzić sprawozdanie z działalności Zarządu (...) Spółdzielni Mieszkaniowej w B. za okres 01.01.2014 – 31.12.2014 r.”

Prawomocnym postanowieniem z dn. 15.09.2015r. Sąd umorzył postępowanie w części objętej cofnięciem pozwu.

W odpowiedzi na pozew dat. 02.10.2015r. pozwana (...) Spółdzielnia Mieszkaniowa w B. wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie od powoda na jej rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

W uzasadnieniu podniosła, że głosowanie nad zaskarżoną uchwałą nr (...) miało charakter jawny, ponieważ nic innego nie wynika z treści protokołu z dnia 20 czerwca 2015 r. oraz elektroniczny sposób głosowania nad tą uchwałą, zgodny z § 3 ust. 1 pkt 1 lit. b, § 6 ust. 3 oraz § 9 ust. 2 i 6 Regulaminu obrad Walnego Zgromadzenia, pozwala na identyfikację tego, kto jak głosował.

Załącznik nr 6 do protokołu obrad Walnego Zgromadzenia Spółdzielni, stanowiący protokół nr (...) komisji skrutacyjnej, zawiera listę członków Spółdzielni obecnych na obradach, a przy nazwisku każdego z nich widnieje numer urządzenia elektronicznego służącego do oddawania głosów.

Załącznik nr 8 do protokołu stanowi natomiast protokoły z głosowań uczestników. Załączniki te nie zostały wydane powodowi, gdy złożył on wniosek o wydanie jedynie kopii protokołu.

Pozwana podniosła również, że zarzut powoda dotyczący niemożności weryfikacji sposobu głosowania przez osoby, które następnie kandydują w wyborach do organów spółdzielni jest nietrafiony ze względu na to, że w dniu 20 czerwca 2015 r. takie wybory nie miały miejsca, a więc nie ma on związku z trybem głosowania nad uchwałą nr (...)

Strona pozwana wskazała również, że § 16 ust. 1 pkt 9 Statutu nie mógł zostać naruszony poprzez niewydanie powodowi kopii nagrania audiowizualnego z obrad Walnego Zgromadzenia z dnia 20 czerwca 2015 r., ponieważ przepis ten nie stanowi podstawy wydania takiego nagrania.

Natomiast § 11 ust. 5 Regulaminu obrad Walnego Zgromadzenia stanowi o jawności dla członków Spółdzielni nośników audiowizualnych, co oznacza możliwość zapoznania się z ich treścią, a nie uzyskania kopii.

O możliwości takiego zapoznania się powód został poinformowany.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Uchwałą nr (...) z dnia 20 czerwca 2015 r. Walne Zgromadzenie (...) Spółdzielni Mieszkaniowej w B. (dalej: (...) lub Spółdzielnia) postanowiło zatwierdzić sprawozdanie z działalności Zarządu (...) za okres 01.01.2014 r. – 31.12.2014 r.

(wydruk protokołu z obrad Walnego Zgromadzenia (...) z 20.06.2015 r. wraz z wykazem załączników – k. 62-94)

Podjęcie zaskarżonej uchwały poprzedzone było omówieniem przez przedstawiciela firmy obsługującej głosowanie elektroniczne zasad głosowania i posługiwania się pilotami, w tym, że piloty są ponumerowane i każdy z nich został przypisany do danej osoby podczas wydawania, a w głosowaniu jawnym można sprawdzić, jak ktoś głosował. Przeprowadzone zostało także próbne głosowanie.

(wydruk protokołu z obrad Walnego Zgromadzenia (...) z 20.06.2015 r. wraz z wykazem załączników – k. 62-94)

W (...) Spółdzielni Mieszkaniowej w B. głosowanie od kilku lat odbywa się przy zastosowaniu elektronicznego systemu. (...) głosowania elektronicznego nie zapewnia w trakcie aktu głosowania informacji o tym, kto oddał głos „za”, „przeciw” i kto „się wstrzymał”.

(zeznania powoda – nagranie audiowizualne z rozprawy z dnia 22 grudnia 2015 r.)

Piloty posiadają przycisk „wstrzymania się od głosu”, ale jego naciśnięcie nie wywołuje żadnego skutku i nie liczy się go jako głosu oddanego. Na liczbę oddanych głosów składają się głosy „za” oraz głosy „przeciw”. Taki sposób głosowania jest zawsze przegłosowywany na Walnym Zgromadzeniu.

(okoliczność bezsporna)

Istnieje faktyczna możliwość uzyskania na wniosek dostępu do dokumentacji dotyczącej tego, kto jak głosował. Istnieje także możliwość obejrzenia w siedzibie Spółdzielni nagrania audiowizualnego przebiegu Walnego Zgromadzenia.

(zeznania powoda – nagranie audiowizualne z rozprawy z dnia 22 grudnia 2015 r.)

Z obrad Walnego Zgromadzenia (...) z dnia 20 czerwca 2015 r. sporządzony został protokół wraz z załącznikami, w tym protokołem nr (...) Komisji Skrutacyjnej wraz z listami obecności (załącznik nr 6) oraz protokołami elektronicznego głosowania (załącznik nr 8). Protokół nr (...) Komisji Skrutacyjnej zawiera listy obecności członków Spółdzielni wraz z przypisanymi im numerami pilotów (terminali do oddawania głosów). Protokoły elektronicznego głosowania zawierają natomiast informację dotyczącą sposobu oddania głosu przez dany pilot (terminal), a także zestawienie liczby oddanych głosów „za” i „przeciw” w stosunku do poszczególnych uchwał, w tym zaskarżonej uchwały nr (...)

(wydruk protokołu z obrad Walnego Zgromadzenia (...) z 20.06.2015 r. wraz z wykazem załączników – k. 62-94; protokół nr (...) Komisji Skrutacyjnej wraz z listami obecności -załącznik nr 6 do protokołu z Walnego Zgromadzenia – k. 125-131; protokoły elektronicznego głosowania – załącznik nr 8 – k. 132-138)

Pismem z dnia 10 lipca 2015 r. powód zwrócił się o udostępnienie mu dokumentów z obrad Walnego Zgromadzenia (...) z dnia 20 czerwca 2015 r. przez wykonanie kserokopii protokołu oraz kopii nagrania na nośniku audiowizualnym z tych obrad. Powód nie zwracał się o wydanie mu kopii załączników do protokołu posiedzenia Walnego Zgromadzenia z dnia 20 czerwca 2015 r.

(pismo powoda z 10.07.2015 r. – k. 10; zeznania powoda – nagranie audiowizualne z rozprawy z dnia 22 grudnia 2015 r.)

W odpowiedzi pozwana (...) sporządziła kserokopię protokołu z obrad, odmawiając wykonania kopii nagrania obrad na nośniku audiowizualnym z uwagi na możliwość rozpowszechniania nagrania wśród osób nieuprawnionych do jego odczytu, wskazując jednak, że nagranie jest dostępne dla członków w siedzibie Spółdzielni.

(pismo (...) z 15.07.2015 r. – k. 11)

Zgodnie z § 59 ust. 12 Statutu (...) oraz § 5 ust. 1 Regulaminu obrad Walnego Zgromadzenia (...) zasadą jest, że głosowanie na Walnym Zgromadzeniu odbywa się jawnie z wyjątkiem corocznego udzielania absolutorium poszczególnym członkom Zarządu oraz odwołania poszczególnych członków Zarządu, którzy nie otrzymali absolutorium. Przy obliczaniu wymaganej zwykłej większości głosów bierze się pod uwagę tylko głosy oddane „za” i „przeciw” uchwale. Nie bierze się pod uwagę głosów „wstrzymujących się” (§ 59 ust. 10 Statutu (...), § 7 ust. 3 Regulaminu obrad Walnego Zgromadzenia (...)).

Przewidziana jest dopuszczalność elektronicznego głosowania nad uchwałami (§ 3 ust. 1 pkt 1 lit. b, § 6 ust. 3, § 9 ust. 2, 6 i 8 Regulaminu obrad Walnego Zgromadzenia (...)).

(Regulamin obrad Walnego Zgromadzenia (...) k. 12-19; Statut (...) k. 20-61)

Z obrad Walnego Zgromadzenia sporządza się protokół, który udostępnia się członkom Spółdzielni nie później niż 15 dni roboczych od zakończenia obrad (§ 67 ust. 1 Statutu (...), § 11 ust. 1 Regulaminu obrad Walnego

Zgromadzenia (...)). Protokół powinien zawierać między innymi wyniki głosowania (§ 11 ust. 3 Regulaminu obrad Walnego Zgromadzenia (...)).

Protokoły i nośniki audiowizualne zawierające nagranie obrad Walnego Zgromadzenia są jawne dla członków Spółdzielni (§ 67 ust. 3 i 4 Statutu (...), § 11 ust. 4 i 5 Regulaminu obrad Walnego Zgromadzenia (...)). Członek Spółdzielni ma prawo między innymi otrzymania odpłatnie kopii protokołów obrad organów Spółdzielni (§ 16 ust. 1 pkt 9 Statutu (...)).

(Regulamin obrad Walnego Zgromadzenia (...) k. 12-19; Statut (...) k. 20-61)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie powyżej wskazanych dokumentów, które Sąd uznał zgodnie z art. 245 k.p.c., a których wiarygodność nie budzi wątpliwości i które nie były kwestionowane przez strony.

Dokumenty te są wystarczające do oceny roszczenia powoda i rozstrzygnięcia sprawy. Sąd uwzględnił także zeznania powoda.

Wniosek o zobowiązanie pozwanej do przedłożenia pisemnej informacji dotyczącej zapewnienia wiarygodności wyników głosowania elektronicznego, zgłoszony przez powoda w piśmie z dnia 9 listopada 2015 r., nie miał istotnego znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy w rozumieniu art. 227 k.p.c., ponieważ miał on na celu weryfikację urządzeń technicznych służących do głosowania pod kątem ustalenia ewentualnego uchybienia wyników głosowania w stosunku do rzeczywiście oddanych głosów, a których to uchybień powód w swoim żądaniu i jego uzasadnieniu jednak nie podnosił.

Ponadto wniosek ten został zgłoszony po pierwszym posiedzeniu wyznaczonym na rozprawę, a więc z uchybieniem art. 207 k.p.c.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo jako bezzasadne nie zasługuje na uwzględnienie.

Żądanie uchylecia uchwały lub stwierdzenia jej nieważności podjętej przez Walne Zgromadzenie reguluje w szczególności art. 42 ustawy Prawo Spółdzielcze (dalej: u.p.s.), zgodnie z którym uchwała sprzeczna z ustawą jest nieważna (§ 2), a uchwała sprzeczna z postanowieniami statutu bądź dobrymi obyczajami lub godząca w interesy spółdzielni albo mająca na celu pokrzywdzenie jej członka może być zaskarżona do sądu (§ 3).

Oznacza to, że do uchylecia lub stwierdzenia nieważności uchwały niezbędne jest zaistnienie co najmniej jednej z powyższych przesłanek, to jest uchwała musi być sprzeczna z postanowieniami statutu lub sprzeczna z dobrymi obyczajami lub godząca w interesy spółdzielni lub mieć na celu pokrzywdzenie członka spółdzielni albo być sprzeczna z ustawą. Ciężar wykazania istnienia tych przesłanek, zgodnie z art. 6 k.c., spoczywa na powodzie.

Powód uzasadniając swoje żądanie podniósł, że głosowanie w przedmiocie zaskarżonej uchwały było w istocie głosowaniem tajnym, co stanowiło naruszenie § 5 Regulaminu obrad Walnego Zgromadzenia (...) oraz § 59 pkt 12 Statutu (...), co w konsekwencji uniemożliwiło powodowi uzyskania informacji, jak głosowali członkowie, którzy następnie ubiegali się o wybór do organów Spółdzielni, a więc poza naruszeniem przepisów Statutu i Regulaminu miało naruszać interes powoda.

Oznacza to, że powód nie podnosił zarzutu naruszenia ustawy, co prowadzi do bezzasadności żądania stwierdzenia nieważności zaskarżonej uchwały.

Odnosząc się natomiast do wskazanego przez powoda naruszenia przepisów Statutu (...) i wydanego na jego podstawie (§ 64 ust. 3 Statutu (...)) Regulaminu obrad Walnego Zgromadzenia (...), należy wskazać, że zarzuty te dotyczą procedury podejmowania uchwały, a więc dotyczą wad formalnych w toku podejmowania uchwały. Mogą one być

skutecznie podnoszone wyłącznie, gdy te wady miały lub mogły mieć wpływ na treść uchwały (tak Sąd Apelacyjny w Krakowie w wyroku z dnia 5 grudnia 2012 r., I ACa 1114/12, Lex nr 1267298).

Zarzuty te nie mogą jednak odnieść skutku.

Należy zgodzić się z powodem, że głosowanie w przedmiocie zaskarżonej uchwały nr (...) powinno odbyć się jawnie, stosownie do § 59 ust. 12 Statutu (...) oraz § 5 ust. 1 Regulaminu obrad Walnego Zgromadzenia (...). Jednakże nie sposób już się zgodzić z powodem, że głosowanie to było głosowaniem tajnym.

Należy zgodzić się w tym zakresie ze stroną pozwaną, że o jawności głosowania można mówić, gdy istnieje możliwość ustalenia sposobu głosowania każdego członka spółdzielni biorącego udział w głosowaniu podczas walnego zgromadzenia.

Nie jest konieczne, aby ta możliwość istniała już w chwili aktu głosowania, np. poprzez podniesienie ręki przez głosujących. Wystarczające jest, aby istniała ona co najmniej w chwili, w której strona uzyskuje dostęp do dokumentacji dotyczącej obrad, np. protokołu z obrad walnego zgromadzenia, podjętej uchwały.

Bezzasadny jest przy tym zarzut powoda, że nie mógł on na bieżąco kontrolować oddanych głosów, a tym samym oceniać późniejszych kandydatów na członków organów Spółdzielni. Zaskarżona uchwałą nie dotyczyła bowiem wyboru kandydatów, gdyż jej przedmiotem było zatwierdzenie sprawozdania z działalności Zarządu (...).

Stosownie do obowiązującej w pozwanej Spółdzielni procedury (§ 67 ust. 3 i 4 Statutu (...), § 11 ust. 4 i 5 Regulaminu obrad Walnego Zgromadzenia (...)), zgodnej z art. 41 § 4 u.p.s., protokoły i nagrania z obrad Walnego Zgromadzenia są jawne, a członkowie mają prawo do otrzymania kopii protokołów (§ 16 ust. 1 pkt Statutu (...)) i dostępu do nagrań, przy czym protokół z obrad Walnego Zgromadzenia powinien być udostępniony członkom nie później niż 15 dni roboczych od zakończenia obrad (§ 67 ust. 1 Statutu (...), § 11 ust. 1 Regulaminu obrad Walnego Zgromadzenia (...)). W tym też terminie każdy członek Spółdzielni powinien mieć możliwość wglądu w dane dotyczące oddanych wszystkich głosów „za” i „przeciw” uchwale.

Powód nie wykazał, aby nie było możliwości uzyskania takiej informacji.

Przeciwnie, sam podniósł, że zwrócił się o kopię protokołu (wprawdzie bez załączników, które zawierały interesujące go dane, ale ta kwestia zostanie omówiona poniżej), a z dołączonych do akt sprawy dokumentów wynika, że istniała możliwość ustalenia, jakie głosy zostały oddane przez poszczególnych członków.

W szczególności z protokołu nr (...) Komisji Skrutacyjnej z listami obecności wynika jaki terminal (jego numer) otrzymał każdy członek Spółdzielni obecny na posiedzeniu, a z protokołów elektronicznego głosowania wynika, jaki głos został oddany z danego terminala.

Oznacza to, że poprzez powiązanie numerów terminali z osobami członków, a następnie z danym głosem „za” albo „przeciw”, jest możliwość łatwego ustalenia sposobu głosowania każdego członka Spółdzielni.

O głosowaniu tajnym nie świadczy także brak informacji w protokole z obrad, czy głosowanie odbyło się jawnie czy tajnie.

Zgodnie bowiem z zasadą określoną w § 59 ust. 12 Statutu (...) oraz § 5 ust. 1 Regulaminu obrad Walnego Zgromadzenia (...) zasadą jest, że głosowanie na Walnym Zgromadzeniu odbywa się jawnie, a nie było zgłoszonego wniosku o przeprowadzenie głosowania tajnego, ani nie było w tym zakresie podjętej uchwały. Tym samym brak danych w tym zakresie w protokole świadczy o głosowaniu jawnym.

Nie można z tego wyciągnąć innego wniosku, tym bardziej, że o faktycznej jawności głosowania świadczy powyżej wskazana możliwość uzyskania danych dotyczących oddanych głosów przez poszczególnych członków.

Biorąc powyższe pod uwagę, brak jest podstaw do uznania sprzeczności zaskarżonej uchwały Walnego Zgromadzenia nr (...) z postanowieniami Statutu lub Regulaminu obrad Walnego Zgromadzenia, ani uznania jej za godzącą w interesy powoda.

Jednocześnie Sąd nie znalazł podstaw do stwierdzenia sprzeczności tej uchwały z dobrymi obyczajami lub z interesami pozwanej Spółdzielni.

Tym samym, zgodnie z art. 42 ust. 3 u.p.s., brak jest podstaw do uchylenia zaskarżonej uchwały.

Odnosząc się do twierdzeń powoda, iż poprzez odmowę wydania mu kopii nagrania audiowizualnego z obrad Walnego Zgromadzenia oraz niewydania mu załączników do protokołu z obrad, należy wskazać, że okoliczności te nie mogły mieć wpływu na ważność lub wadliwość zaskarżonej uchwały.

Nie dotyczyły one bowiem samej uchwały, ale praw powoda, ewentualnie czynności następczych po podjęciu uchwały.

Należy jednak stwierdzić, że i te podnoszone przez powoda uchybienia nie miały miejsca.

Mianowicie - powód nie został pozbawiony możliwości zapoznania się z protokołem i jego załącznikami oraz nagraniem audiowizualnym z obrad, a także nie został pozbawiony możliwości uzyskania kopii protokołu z załącznikami.

Jak już wyżej wskazano, postanowienia Statutu i Regulaminu obrad Walnego Zgromadzenia nie przewidują bowiem wydawania członkom Spółdzielni kopii nagrania, a jako że ten sposób rejestrowania obrad jest sposobem dodatkowym, wprowadzonym przez pozwaną (...), także przepisy ustaw, w tym ustawy Prawo spółdzielcze i ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych, nie przewidują obowiązku wydawania kopii nagrania z obrad organów Spółdzielni. Za wystarczające należy zatem uznać udostępnienie treści nagrania w siedzibie Spółdzielni, którego powód nie został pozbawiony.

Natomiast kopia protokołu obrad Walnego Zgromadzenia została wydana powodowi. Wprawdzie stosownie do § 11 ust. 3 Regulaminu obrad Walnego Zgromadzenia (...) protokół powinien zawierać wyniki głosowania, a więc poprzez wydanie jego kopii powód nie uzyskał tej informacji, to jednak należy stwierdzić, że informacje te znajdowały się w załącznikach do protokołu, o których powód z pewnością wiedział, gdyż były one wymienione w protokole, ale o których wydanie się nie zwrócił (pomimo takiej możliwości). Należy zatem uznać, że powód nie został pozbawiony możliwości zapoznania się z wynikami głosowania, w tym o sposobie głosowania przez poszczególnych członków Spółdzielni, ale z własnej woli odstąpił od uzyskania tych informacji.

Reasumując, należy powtórzyć, że zaskarżona uchwała Walnego Zgromadzenia (...) nr (...) z dnia 20 czerwca 2015 r. nie jest sprzeczna z ustawą, ani z postanowieniami Statutu (...) i Regulaminu obrad Walnego Zgromadzenia (...), i nie ma na celu pokrzywdzenia powoda. Ponadto powód nie wykazał, aby uchwała ta była sprzeczna z dobrymi obyczajami lub godziła w interesy Spółdzielni. Tym samym powództwo R. W. o uchylenie uchwały w świetle art. 42 § 2 i 3 u.p.s. należy uznać za bezzasadne. Dlatego Sąd w punkcie 1. wyroku oddalił powództwo.

W punkcie 2. wyroku Sąd zasądził od powoda na rzecz strony pozwanej kwotę 197 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, zgodnie z art. 98 § 1 i 3 k.p.c., art. 99 k.p.c. oraz § 10 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu nieopłaconej (Dz.U. Nr 163, poz. 1349; z późn. zm.). Kwota ta w całości stanowi wynagrodzenie radcy prawnego reprezentującego pozwaną (180 zł) powiększone o koszty opłaty skarbowej od pełnomocnictwa (17 zł).

Sędzia